

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:
Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P.
Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P.
PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
MÜLLER KÁROLY

Főszerkesztő:
Dr. SIMA ISTVÁN

SZERKESZTŐSÉG
ÉS KIADÓHIVATAL:

1. ker. Deák F.-u. 13. Telefon: 109.

TESSEDIK SÁMUEL SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVÉBEN

Postatelegráfképzéskénti csekkzámla: 62.000.

ÓH JÖJJ, ÁLDOTT GYÚJTOGATÓ!

IRTA: KISS GYÖRGY EVANGÉLIKUS LELKÉSZ

„Azért jöttem, hogy e világra tüzet bocsássak...” (Lk. 12:49.) Lélegzetelállító, hátborzongató, szívet remegtető félelmetes kijelentés ez a néhány szó. Mint ha végítélet harsonája szólalna meg bennünk. Úgy hangzanak, mint a bűneink miatt haragra gerjedt Istennek visszavonhatatlan és megmásíthatatlan ítélete, amelynek pusztító ereje elől nincs menekvés. Pedig csak az Ember Fiának, Isten halkszavú, szelíd gyermekének a szavai ezek. Azé az Istengyermeké, aki a betlehemi jászolbölcsőben született, Isten és emberek előtt való kedvességben férfiúvá nevelkedett, három évig tanított, csodát tett, szenvedett és végül... a golgotai kereszten: a „gyalázat fáján” meghalt. Igen, meghalt anélkül, hogy a világnak bármelyik sarka tüzet fogott volna.

Nevelés — gondolat — magadban. Hiszen akkor ez a program csúfosan megbukott. Vagy csak ábrándos kijelentése volt egy rajongó, de tehetetlen embernek. Oh nem! A program nem bukott meg! Megvalósulása ma is folyamatban van. A Betlehemi Gyermekből a golgotai vértanúságon át Élet Fejedelmévé magaszkodott Istenember még ma is az a nagy Gyűjtogató, akinek a fenti ígében mondotta magát és akinek a keresztyénség közel kétevezredes történelme során bizonyult.

Vajjon milyen volt az a tűz, amelyet erre a világra bocsátott? Nem városokat, falvakat, erdőket felperzselő tűzvész, amely békés otthonokat emésztett volna meg, hanem láthatatlan lángú tisztító-tűz, amely az emberi szívekben gyulladt lángra. Amely szívekben pedig lángra gyulladt, abból kiégett a bűn alakját és megtisztította, amiként az arany és ezüst megtisztul az olvasztókemence tisztító-tűzében. Az a tűz, amelyet a Betlehemi Gyermek hozott és bocsátott erre a világra, mindenekelőtt bűnemészítő, áldott tisztító-tűz volt. Ki merné állítani, hogy erre a tisztító-tűzre ma nincs szüksége a világnak és benne az embernek? Sőt, talán sohasem volt reá olyan nagy szükség, mint éppen ma. Hiszen a bűnnek szennyes áradata sohasem fenyegette olyan biztos pusztulással a világot és az emberiséget, mint éppen napjainkban, 1942 karácsonyán.

Azért hát kiáltsunk bűnbocsánatért, esedklő, könyörgő

ajakkal Isten Fia felé: „Betlehemi Gyermek! Názáreti Jézus! Élet Fejedelme! Áldott Gyűjtogató! Bocsásd reá bűnös szíveinkre a bűnbánatnak tisztító-tűzét!”

Az a tűz, amelyet a Betlehemen megszületett Megtartó, Krisztus hozott és bocsátott a világra, a szeretetnek áldott tüze is volt. Igen, a szeretet emésztő tüze, amelyben legelsőnek önmagát égette el. Nincsen ebben a hideg és rideg világban még egyetlen tűz, amely olyan meleget tudna árasztani, mint az önfeláldozó szeretet tüze. Ez a tűz hevíti az édesanyák áldozatban eléggő jószágos szívét, ez a tűz fűti a távoli csatateret magyar hőseinek lelkét, akik a legnemesebb és legnagyobb áldozatot: az életet teszik rá a szeretet oltárára. Ezeket a tüzeket pedig annak az Áldott Gyűjtogatónak keze gyújtja fel, aki azért jött, hogy a világosságnak, melegen soha ki nem égő, el nem hamvadó örök forrása legyen. Ahol csak emberi szívben valaha is önzetlen, odaadó, igaz szeretet lángja lobogott, az mind-mind ebből az örökké

égő tűzforrásból merített: Megváltó szívéből. Ahol csak valaha is valami nemes, szép és jó keletkezett, ott mindenütt az Ő szívének lángja gyújtotta meg az emberi jószándékot, elhatározást és hevítette az emberi jóakaratot.

Fogadjuk hát be ezt a lángot és kiáltsuk könyörgő, de örvendező ajakkal Isten Fia felé: „Karácsonyi Gyermek! Áldott Gyűjtogató! Bocsásd szíveinkbe az önfeláldozó szeretet tüzét, amely kész magát is megemészteni otthonért, családjáért, hazáért, nemzetért, egyházért, s a Te országodért! Hadd legyen végre valóság a karácsonyi örömlézet: Dicsőség a mennyekben Istennek, s a földön békesség és az emberek közt jóakarata!”

Jertek Testvérek! Magyarok! Kérjük a szent tüzet, amellyel megállíthatjuk azt a másik nagy tűzvézst, amely ma a világban körülöttünk tombol, amelyet a Sátán keze gyújtott és amely a szemünk láttára akarja elnyelni a világot és benne mindent, ami nekünk szent és drága: otthon, családot, hazát, nemzetet, egyházat és Isten országát.

Amerika végeláthatatlan füves pusztáin nem ritka a prérítűz. Amikor tüzet fog a pusztá, a tűz pillanatok alatt hatalmas

arányokat ölt. Hat-hét méter magas lánghullám száguld előre oly sebesen, hogy a legvadabbul száguldó paripán sem lehet előle elmenekülni. A pusztában lévő emberek számára csak egyetlen lehetőség van ilyenkor a menekülésre: a száguldó tűzfergeteg útjában ellentüzet gyűjtanak, amely előre elhamvasztja jódarabon a füvet és így megállítja a pusztító tűzrohamot. Ilyen „ellentüzet” gyűjtött meg és bocsátott erre a világra a Betlehemi Gyermekből lett áldott Megváltó. Ez a tűz az ő tulajdon szívében égett és úgy látszott, hogy a Golgota hegyén őt magát is megemészti. Ő azonban új életre támadt és ma is gyűjtogató. Szeretetének lángja ma is világosságot teremtő és melegítő, bűnt hamvasztó és szeretetet szító áldott égi tűz, amely egyedül tudja feltartóztatni azt a másik átkozott tüzet, amelyet a Sátán keze szabadított erre a világra és amely el akar nyelni mindnyájunkat.

Magyar szívek! Karácsonyestén adjátok át magatokat az Áldott Gyűjtogatónak, hadd gyűljatok szent lángra és fogjatok össze „nagy magyar télen kicsike tüzek”, egyesüljétek áldott „ellentüzzé”, amely megmenti mindazt, ami nekünk szent és drága!

Ünnepélyes díszközgyűlésen adták át Fetzter József róm. kat. apátplébánosnak az apáti jelvényeket

A szarvasi római katolikus egyházközség képviselőtestülete és tanácsa december hó 20-án, vasárnap délután díszközgyűlés keretében ünnepelte lelkipásztorát, Fetzter József apátplébánost új kitüntetésé alkalmából. A díszközgyűlést Simon András világi elnök nyitotta meg. Utána dr. Dörnyei József, az egyházközség ügyvezető alelnöke költői lendülettel fejezte ki a kat. egyházközség osztatlan örömet, vázolta a kitüntetett lelkipásztor érdemeit. Nem földi hatalmasságot ünnepelünk — mondotta a szónok —, hanem Krisztus alázatos, szerény szolgáját, az igazlelkű papot és a jó lelkiatyát. Fetzter József az egyházért, híveiért acélos magyar akarattal dolgozó pap, a modern Prohászka lelkületű ember, aki a szociális gondolatokat nem szavakban, hanem cselekedetekben munkálja. Alkotó tevékenységéről beszélt, megemlítve a főbbeket: a város díszére is szolgáló új népiskolát, a Szent István Otthon létesítését, a szerzetes nővérek

letelepülését. Felülmúlja azonban minden cselekedetét atyai gondossága, jó szíve, amellyel a szegény nép sorsát, ügyesbajos dolgait tette mindenkor a magáévá. Dr. Dörnyei József magasszárnyalású beszéde, amelyben a kitüntetett főpap egész lényét és képét rajzolta meg, mély nyomokat hagyott a zsúfolt nagyterem hallgatóságának lelkében.

Az alelnök szavai után özv. Bárány Béláné a Kat. Nőszövetség, Krizsán Erzsébet a Leányszövetség, Báni Ferenc a Legényegylet és Timár Györgyi a Szent Cecília Énekkar nevében köszöntötte őszinte szeretettel az ünnepeltet, majd Kovácsik Pál meleg szavak kíséretében átadta az egyházközség híveinek adományát, az apáti jelvényeket: a keresztet és a gyűrűt.

Fetzter József apátplébános meghatott szavak kíséretében fogadta és köszönte meg az egyházközség és a hívek üdvözléseit. Ismertette az apáti cím történelmi eredetét, a ki-

fejtette, hogy ezen kitüntetés csak mélyíti azt a lelki közösséget, amelynek az atya és a gyermekek, a hívek között kell állania. Az ünnepelt szerénységére jellemző, hogy a maga érdemeit áthárította munkatársaira és híveire. Köszönetét fejezte ki a kegyuraságnak, az ünnepélyesen jelenlévő gróf Bolza Pálnak, aki megértő támogatást tanúsít lelkipásztori munkájában. A díszközgyűlés után a Szent Cecília Énekkar Tauth Antal karnagy rendezése és vezetése mellett igen jól sikerült karácsonyi hangversenyt adott, amelynek minden egyes száma nívós, hangulatos és lebilincselő volt. Az énekkar remek számai mellett a szólószereplők: dr. Bagotay István, dr. Falusi Imre, Gázsó György és Privler Pál zene-, Horváth Lajosné szóló énekszámokkal emelték az előadás fényét. Fodor Katalin, Sebján Mária, Brandt Anna és Rácz Valéria hangulatos karácsonyi költeményeket adtak elő mély átéléssel, lendületes előadásban.

A „Kis kakuk” filmbemutatója a Turul-Mozgóban

Óriási sikere volt az európai első díjat nyert filmnek

Községünk köztiszteletben álló érdemes polgárának, Molnár Béla nyug. polgári iskolai tanárnak évek hosszú sora óta alapos felkészültséggel folytatott ornitológiai (madártani) munkássága méltó betetőzést és elismerést nyert szülővárosában is, amidőn a kakuk életéről felvett, s európai viszonylatban első díjat nyert tudományos filmjével szülővárosának közönsége is megismerkedett.

A filmet a budapesti mozgóban már bemutatták és az úgy a tudományos, mint a laikus körökben nagy elismerésben részesült. A helybeli „Tudomány- és Művészbárát Asztaltársaság” fáradozása nyomán a filmet a Turul-Mozgó agilis vezetőinek sikerült lehozatnia, s azt az érdeklődőknek f. hó 18-án bemutatnia.

A bemutató előadászon zsűfolt nézőtér várta az előadást, amely a Himnusz hangjaival vette kezdetét. Ezután Ugrin László dr., a „Tudomány- és Művészbárát Társaság” elnöke mondott lendületes és lelkes beszédet, rámutatva azokra a nagyjainkra, akik vérben, tudományban és művészetben adtak örök maradandó értékeket Európának és az egész világnak. Büszke örömmel hangoztatta, hogy e tekintetben közelebbi hazánkunk — éppen Szarvas nagyközségnek — is megvannak a maga büszkeségei, s ilyen a film alkotója, Molnár Béla ny. tanár is.

Az egyre fokozódó dinamizmusú beszédet lelkes tetszésnyilvánítással fogadta a közönség. Orosz Iván szerkesztő felolvasta a Molnár Béla által összeállított beszámolót, melyben a szerző a kakuk tudományos megfigyelésének munkájáról, a fellépő nehézségekről, egyesek félreértéséről számolt be igen élvezetes módon, külön kiemelve hűségese segítőtársának, Ribárszki Pálnak munkásságát, valamint a kultuszminisztérium megértő támogatását és érdeklődését. A nagy tetszéssel fogadott beszámoló után megindult a film... A közönség nagy elragadtatással szemlélte szülőföldjének gyönyörű tájait, a Körös vidékének csodás szépségét, majd a maga természetes mivoltában láthatta a kis kakuk életének minden fázisát, amelyet az érdeklődők eddig csak könyvekből ismerhettek meg, azt is sok vonatkozásban — tévesen.

A filmet a közönség nagy tapsviharral fogadta és lelkesen ünnepelte a film szerzőjét, Molnár Bélát, aki meghatottan fogadta saját földjeinek elismerését. A film 21-éig maradt műsoron és — értesülésünk szerint — több mint 3000 néző nézte azt végig, ami egyrészt a film értékes voltát, másrészt a közönségnek a komoly és

tudományos filmek iránti nagy érdeklődését és komoly életfelfogását igazolja.

Szolgáljon a közönség eme lelkes érdeklődése a Turul-Mozgó vezetőinek további irányításul is, hogy a mi szarvasi közönségünk a tudományos és egyéb komoly filmek után még jobban érdeklődik, mint a tiszt-

tán szórakozást szolgáló látványos és szerelmi filmek után.

Tekintettel, hogy a mozgószínház a közművelődés egyik legkedveltebb tényezője, nemzeti érdek is, hogy minden mozgósításhoz elsősorban ezt a célt szolgálja.

A Turul-Mozgó ezt a célt igyekezett most is szolgálni.

Sürgősen szerződjenek a gazdák a kötelező ipari növény termelésére

Az ipari növények kötelező termeléséről kiadott kormányrendeletnek megfelelően a Futura és az Olajmagértékesítő Szövetkezet már november hóban szétküldötte az olajmagtermelésére vonatkozó szerződéses felhívásokat. A már tömegesen beérkezett termelési szerződések alapján december elején az olomzárólt olajlenvetőmag szétküldése is megkezdődött. Az idejében jelentkező olajmagtermelők részére a vetőmagvak leszállítása még a téli időszakban megtörténik és így a gazdák a megfelelő minőségű vetőmag birtokában vetési munkáikat a legmegelőbb időben elvégezhetik. A korai vetés mindenkor fontos, de különösen nagyjelentőségű az olajlenmag és napraforgómag termelésénél.

Fontos ezért a termelők sürgős jelentkezése a legalkalmasabb vetőmag biztosítása és kelő időben való leszállítása szempontjából.

Napraforgómagra és ricinusra a termelési szerződéseket a Futura (Budapest, V. Vigadó u. 6), olajlenmagra és szójára a szerződéseket az Olajmagértékesítő Szövetkezet (Budapest, V. Vigadó-u. 2) köti. Termelési szerződéseket lehet azonban kötni bármely olajosmagra a Futura központjánál és bármely vidéki megbízottjánál is. A szerződéses termelőket jövő évi június 1. után 50 pengő termelési előleg és a leszállított termésük után erőtakarmányvásárlási jogosultság illeti meg. Ugyancsak megilleti a termelőket kat. holdankint 30 kg pétiis is, melyet jövő év január 15-ig a Péti Nitrogénművek R. T. körzeti képviselőinél, a termelővel szerződést kötő vállalat igazolása alapján lehet beszerezni. Minden gazda saját érdekében gondoskodjék tehát a termelési szerződés sürgős megkötéséről, mert a határidők elmulasztásából jóvátehetetlen hátrány származhat.

Kedvezményes áru mezőgazdasági gépek beszerzése kamarai úton

A földművelésügyi miniszter az ősz folyamán megindított mezőgazdasági gép és eszközakció keretében a kiosztásra kerülő gépeket és eszközöket egységesen szándékozott beszerezni. A mezőgazdasági gépgyárak — a háború okozta korlátozások miatt — a földművelésügyi miniszter megrendelését nem tudták teljes egészében leszállítani, ezért a miniszter 257.870—1942. II. 1-ső számú rendeletével a fogatos talajművelő eszközöknek, valamint vetőgépeknek állami támogatás mellett való szétosztását megfelelő hitelkeret biztosításával a mezőgazdasági kamarára bízta, s egyidejűleg a kamarára feladatává tette, hogy a gépeket és eszközöket szerezze be és rendeletszerűen ossza szét. A rendelet értel-

mében a gazdaegyesületek a beszerzendő vetőgépeknél és talajművelő eszközöknél 50 százalékos, míg egyes gazdák 25 százalékos árkedvezményben részesülhetnek.

A gazdaegyesületeknek 50 százalékos, az arra érdemes 100 k. holdon aluli arany-, vagy ezüstkalászos kisgazdáknak pedig 25 százalékos kedvezményt biztosít a vonatkozó miniszteri rendelet. A gépek szállításával kapcsolatban felmerült szállítási költségek a megrendelőt terhelik. A gép árából a megrendelő által fizetendő részt és az esetleges fuvarköltséget a szállító céggel utánvételezheti a kamara. Az akció keretében a fenti módon csak vetőgépek és kisebb talajművelő fogatos eszközök szerezhetőek be, traktorok nem.

Hírek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. 6-templomban karácsony első napján délelőtt tót, negyed 11 órától magyar; az újtemplomban magyar istentiszteletet tartanak. — Karácsony másodnapján az őtemplomban délelőtt tót, negyed 11 órától magyar, az újtemplomban tót istentiszteletet tartanak. — Vasárnap az őtemplomban délelőtt tót, d. u. 6 órákor magyar, az újtemplomban délelőtt 9 órákor magyarmelvű istentiszteletet tartanak.

A szarvasi róm. kat. templomban karácsony előestéjén, csütörtökön este 6 órákor ünnepélyes mise az éjféli mise helyett, karácsony elő napján reggel 6 órákor csendes mise, 10 órákor szentbeszéd, nagy mise. Fél 12 órákor csendes mise. Délután 3 órákor ünnepi vecsernye. — Karácsony másodnapján és vasárnap fél 9 órákor csendes mise, 10 órákor szentbeszéd, nagy mise. Délután 3 órákor ájtatosság. Köznapi misék fél 8 órákor.

Református istentisztelet karácsony első napján délelőtt 10 órákor, (utána urvasosztás) délután pedig 3 órákor lesz az Arvház dísztermében. Ünnep másodnapján Kondoroson lesz református istentisztelet.

Boldog karácsonyi ünnepeket kíván lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala kedves előfizetőinek és olvasóinak.

— **Halálozás.** Tamásbídi Vargha Sándorné szül. papi és kézdizsentléleki Kozma Margit f. hó 19-én 72 éves korában, hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 21-én délután volt óriási részvét mellett. Vargha Jolán polg. isk. tanárno az elhunytban édesanyját gyászolja.

— **Halálozás.** Súlyos csapással látogatta meg az élet és halál ura Kovács Györgyöt, az ev. egyház érdemes tanítóját, midőn 17 éves egyetlen fiát hosszú szenvedés után f. hó 28-án magához szolgáltatta. A lesújtott szülők fájdalomában részvéttel osztoztak a rokonok, a barátok és az ismerősök, akik nagy számban vettek részt a megboldogult ifjú végtisztességén. A nagy megpróbáltatás elviseléséhez mindannyian keresztényi hitet és erőt kívánunk a lesújtott szülőknek. A temetés f. hó 20-án ment végbe nagy részvét mellett.

— **Iskolai szünet.** A vallás és közoktatásügyi miniszter f. hó 20-tól 1943 évi január 24-ig bezárólag mindenfajta iskolában szünetet rendelt el. A szünet ott is kötelező, ahol megvolna a szükséges fűtőanyag.

— **Orvosi hír.** A fokozódó drágaságra való tekintettel az Orvosi Kamara rendelkezése értelmében a miniszterileg jóváhagyott orvosi rendelési díjak és a házi orvosi díjak 30 % kal emelkedtek.

— **Karácsonyfa ünnepe.** December 19-én tartotta a szarvasi róm. kat. népiskola karácsonyi ünnepeit. A Szent István Olthon nagytermét betöltő közönség örömmel tapasztalta, hogy a nehéz háborús körülmények közepette, ha talán szerényebb adományozási lehetőségek állottak is fenn mint az előző években, lélekben annál bensőségesebb volt az a karácsonyi hangulat és öröm, amelyben az iskola tanulóit részesítették. A közös karácsonyfa fénye mellett az iskola tanulóit által előadott énekek

**Magyar Petróleum
Ipar R. T.**

vezérképviselőt

Gaál István

vette át, ahol mindenféle traktorolaj, gépszír, adózott és adómentes petróleum kapható

Iroda: Kossuth-tér 29. — Raktár a vasútállomásnál

Telefon: Iroda 131.

Telefon: Lakás 136.

Hirdessen lapunkban

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, ismerősöknek, továbbá mindazon velünk együttérzőknek, akik felejtetlen gyermekünk temetésén megjelentek, s ezáltal fájdalmunkban osztoztak, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Szarvas, 1942. december hó.

Kovács György és neje.

karácsonyi jelenetek; Fetzter József apátplébános ünnepi beszéde megnyugtató volt még azok számára is akik talán a nehéz viszonyok miatt csüggették, megtörtén viselték keresztjeiket. Az előadás gondos betanítása, igen ügyes és színpompás megrendezése teljes mértékben Kúhár Mária Margit szerzetes érdeme. Az ünnepség végén minden iskolás gyermek szeretetsomagot kapott, amelyért mindazon jótévedőknek kik adományokkal azt lehetővé tették, hálás köszönettel adózik a rendezőség.

— Ujabb kedvezményes tenyészkanakció. A köztenyésztésben lévő mangalica-sertésállomány vérfrissítése, nemesítése és termelőképességének fokozása érdekében a földművelésügyi miniszter az előző években lebonyolított hasonló akciók kedvező eredménye alapján a mangalica-tenyészkanakció további folytatását és annak során mintegy 2.400 darab mangalica tenyészkanak kedvezményes áron való kiosztását határozta el. Az akció kizárólag a köztenyésztés célját szolgálja és a törvényhatósági állattenyésztési alapok, községek, városok és egyéb közületek tenyészkanbeszerzésére terjed ki. Az igényléseket a gazdasági felügyelőségekhez kell mielőbb bejelenteni.

— Szükségtelen iparjogosítványok kiállításának mellőzése. Vegyeskereskedők (szatócsok) az állandó joggyakorlat szerint az erre jogosító iparigazolvány alapján jogosultak a fogyasztóközönség elsőrendű szükségleti tárgyait képező iparcikkeket árusítani (feltétlen üzletkör), olyan helyen pedig, ahol az

A BUZAVIRÁG RUHAÜZLET

kéri azokat a szülőket, akik legalább 4 középiskolát végzett fiúkból komoly textilkereskedőt akarnak nevelteni, közöljék egy lapon címüket.

Azok a felnőttebb leányok pedig, akik előrusítói állásra kedvet éreznek, ha címüket közlik, szintén felhívást kapnak a jelentkezésre.

Minden kedves vevőjének és barátjának áldásos karácsonyi ünnepeket és egy boldogabb újesztendőt kíván

A BUZAVIRÁG RUHAÜZLET

illető iparcikk kizárólagos árusításával foglalkozó szakmabeli kereskedő nincs, jogosultak a nem elsőrendű szükségleti tárgyakat is forgalomba hozni (feltételes üzletkör). Ehhez képest ezeken a helyeken a vegyeskereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvánnyal rendelkező folyamodók által újabb iparigazolvány kiállítása iránt előterjesztett kérelmek a fentiekre figyelemmel bírálendók el és annak kiállítását mindaddig, amíg valamely iparcikk kizárólagos árusításával foglalkozó szakmabeli kereskedő nincs, — mint szükségtelet — a fentiekre utaló megokolással, meg kell tagadni. A kijelölésért, vagy a bizonyos cikkekben áruellátásban részesíthető kereskedők névjegyzékébe felvételért folyamodók is gyakran kérelmezik újabb iparigazolvány kiállítását, holott arra nincs szükségük, mert meglévő iparigazolványaik alapján az árusítani kívánt cikkek forgalombahozatalára jogosultak. Ilyen esetekben is a kért iparjogosítványok kiállítását — mint szükségtelet — meg kell tagadni. Amennyiben kétség merülne fel az iránt, hogy a kérdéses cikk árusítására a folyamodó a birtokában lévő iparigazolvány alapján jogosult-e, az iratokat véleményezés céljából az illetékes kereskedelmi és iparkamarához kell megküldeni. (148.400/1942 KM.)

— Karácsonyi csomagok a harctéren lévő katonáknak. A helybeli levante parancsnokság a harctéren küzdő honvédeink karácsonyára szeretet-csomagokat gyűjt. A gyűjtést a levante végzik, értesülésünk szerint szép sikerrel. A tábori csomagok teljes súlya mindössze 1 kg. és 70 dkg. lehet, ezeket a csomagokat legkésőbb f. hó 28-ig kell beküldeni a parancsnokságra. A csomagok romlandó élelmiszert nem tartalmazhatnak. A nemes akcióban való részvételre ezúton is felhívjuk a hazafias közönséget.

— Felülfizetések. A női kereskedelmi szaktanfolyam és a polgári leányiskola Vöröskereszt javára rendezett karácsonyi ünnepélyen felülfizettek: Kovácsy István (Kondoros), Kovácsik Pál 10—10 P., dr. Nádor Jenő, Bárány Béla 5—5 P., N. N. 4 P., dr. Zerinyár Szilárd, Paál Samu 3—3 P., Urbán Margit, dr. Dörnyei József, dr. Opalotai János, Petrás Mihály, Kovácsik Gyula, N. N. 2—2 P., András Mátyás, Drozdovszky Géza, N. N. 1—1 P., és többen 50, 40, 30 és 20 fillért. Minden megjelenetnek és felülfizetőnek hálás köszönetet mond a polgári leányiskola ifjúsági Vöröskereszt csoportja.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Bliznák Mihály és Mucha Mária leánya Mária, Rozenberg Gyula és Lövi Erzsébet leánya Hedvig, Sztrepka András és Liska Judit fia Pál, Szebegyinszki Pál és Rideg Judit leánya Judit, Osgyan András és Kozsuch Zsuzsanna fia Mihály, Rágyanszki Mihály és Kondacs Judit leánya Mária, Opauszki János és Antal Erzsébet leánya Mária, Bodacz Jakab és Medvedovszky Zsuzsanna fia Sándor. Házasságot kötöttek: Janurik

János Szlovák Erzsébettel, Uhijar Mihály Bobvos Máriával, Szébeni Márton Palyov Máriával, Demcsák János Oravec Máriával, Komár Lajos Bakulya Erzsébettel, Kovács Pál Sztrehovszki Erzsébettel. — Elhaltak: özv. Filip István 62 éves, Csonka Mihály 64 éves, Kovács György 17 éves, Cserhényi János 7 é., özv. Braun Jakab 75 éves, Jancsó János 68 éves, Varga Sándorné Kozma Margit 72 é., Török Mihály 69 éves, özv. Závoda Mihályné Medvegy Zsuzsanna 74 éves korukban.

— Engedély nélküli árusítás. Fukszi Sándor péksegéd a legutóbbi vásáron engedély nélkül lekváros kifliket árult. A csendőrök 25 db. kiflit elkoboztak és megtették ellene a feljelentést.

— Adjunk előnyt a bevonultak hozzátartozóinak. Az illetékes miniszterium rendelkezése alapján közölték a lapok a közönséggel, hogy a bevonultak hozzátartozóit a hivatalokban és minden beszerzési, ellátási munkájuknál előnyben kell részesíteni. Míg a hatóságok és közületek minden tekintetben igyekeznek ezen rendelkezéseknek eleget tenni, addig sűrűn tapasztaltuk, hogy egyes beszerzési helyeken — talán nem is rosszakaratból, hanem inkább közönyösség és tudatlanságból — még mindig nem teljesítik ezt a kötelességet elég gonddal és lelkiismeretességgel, éppen ezért szükségesnek tartjuk az alkalommal felhívni az összes iparosok, kereskedők és a közélettel foglalkozókat, hogy a beszerzéseikért ügyes bajos dolgait intézése miatt náluk megjelenő hozzátartozókat, különösen az anyákat, feleségeket, gyermekeket kiszolgálásuknál részesítsék előnyben (különösen a tüzelőanyag kiosztásánál), ne csak akkor, ha erre felhívják a figyelmüket, mert ezzel sokat könnyítenek az amúgy is nehéz helyzetben élő embertársukon, de egyben hazafias kötelességet is teljesítenek. Végre ezt a kötelességet minden felhívás nélkül, még előzékenységből is el kell végezni. Erre kötelez az értünk küzdők munkája.

— Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara 1943. január, február és március hónapjaiban Debrecenben és Szolnokon egy-egy háromhetes mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyamra felvehető minden olyan egyén, aki 18. életévét betöltötte és írni, olvasni tud. A tanfolyam tan- és beiratási díja: 15 pengő. Akik részt kívánnak venni, a tandíj egyidejű beküldésével már most biztosítsák felvételüket.

Nam tudja senki sem, hogyan van a

"Kulacs"

ben (a volt Bárány-vendéglőben)

Kitűnő italok!

Ha egyszer eljön, mindenkor ide kívánczik!

Örömmel várja

Jánovszky György

tulajdonos.

TEMETÉSEKET

a legnagyobb gonddal végzem, a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, a legnagyobb igényeket kielégítek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető

Hantos György

temetkezési vállalkozó
II. kerület Beliczey-út 17.

ELADÓ

414

a Juhos dűllőben
8 kisholdnyi
elsőosztályú tanya
nélküli szántóföld.

A feltételeket
dr. Keszty Ármin

szarvasi ügyvédnél
lehet megtudni.

Bűnügyi krónika

Özv. Dóczi Antalné sz. Rácz Lidia 62 éves öcsödi lakos a túrot drágábban árulta, 50 P. pénzbüntetésre ítélték.

Krnák Mihály 48 éves szarvasi lakos becaületsértésért 50 P. pénzbüntetést kapott.

Ifj. Nádori György 27 éves szarvasi lakos Lestyan Goda Istvántól 2 db. pulykát eltulajdonított. 15 napi fogházra ítélték.

Szomolnik István 30 éves csabacsüdi lakos Fulajtár György tárcájából (éjjel alvás közben) 1 db. 100 pengőst kivett és eltulajdonított. 15 napi fogházra ítélték.

Uhljár János 59 éves szarvasi lakos a burgonyát drágábban adta. 50 P. pénzbüntetésre ítélték.

Pribolyszki (Hogya) Pál 42 éves békéscsabai lakos ifj. Bakos Mátyás mázsaházát feltörte, s onnan 3 db. gépkecsikereket eltulajdonított. 6 hónapi börtönbüntetésre, mint fő és 5 évi hivatalvesztésre, s politikai jogainak ugyanennyire való felfüggesztésére ítélték.

TURUL MOZGÓ

Az előadások kezdete hétköznap fél 6 és fél 8 óra, vasárnap és ünnepnap fél 2, fél 4, fél 6 és fél 8 óra

December 25-én, pénteken, karácsony első napján és 26-án, szombaton, karácsony másnapján bemutatásra kerül:

VETÉLYTÁRSÁK

bolgár film először Magyarországon. Kiegészítésül: Magyar és UFA hirdő.

December 27-én, vasárnap és december 28-án, hétfőn bemutatásra kerül a

TISZAVIRÁG

Bolvár Géza első magyar filmje. Kiegészítésül Magyar és UFA hirdő.

December hó 30-án, szurdán és 31-én, csütörtökön bemutatásra kerül a

TÖKÉLETES FÉRFI

nagyszerű magyar film és

Tessék jegyet váltani

vidám kacagató magyar film. Kiegészítésül az orosz LUCE hirdő.

— Szappanellátás javulása. A szappanellátásban a kereskedelem már a közeljövőben a helyzet javulását várhatja. Az olajgyárak most foglalkoznak az ideai olajmagvak természet-eredményének átvételével, sőt több gyár már meg is kezdte a napraforgómag feldolgozását. A szappangyáraknak az idén tekintélyesebb mennyiségű nyersanyagkiutalás történt, úgy-hogy a szappanellátás javulása már ezért is várható.

— Tűzoltó a hadbavonultak hozzátartozóinak. Dicsőre méltó akciót kezdeményezett a békéscsabai Bajtársi Szolgálat, amikor hívó és kérő szóval fordult a lakossághoz, hogy mindenki, akinek módjában áll csak egy drb. fát adjon a bevonultak hozzátartozói részére. — Nálunk Szarvason sem rózsásabb a bevonultak hozzátartozóinak helyzete. Itt nálunk is jobbára nagycsaládú és szerény jövedelműek, akik a hadisegélyből bizony nem tudták előre biztosítani a téli tüzelőt, azt a legfontosabb szükségleti cikket, amely most télvíz idején még talán a kenyérnél is fontosabb, de tagadhatatlan az is, hogy akadnak olyan polgártársaink, akik anyagi viszonyaik, szerencsésük, vagy bölcs előrelátásuk következtében nem érzik a fűtött szoba hiányát. Ezekhez fordulunk most, tegyék meg az első lépéseket, s ajánljanak fel valamelyes fűtőanyagot a bevonultak hozzátartozói részére, mi készséggel továbbítjuk a felajánlást a helyi Bajtársi Szolgálat vezetőségének, mely majd tudni fogja kik azok, akik arra leginkább rászorulnak. A hadbavonultak érettünk is szenvednek, áznak, fáznak és véreznek, bizonyítsuk be, hogy mi is tudunk áldozni, van bennünk készség. Lehetővé tenni a nyomorultak és fázók számára, hogy legalább szent karácsony ünnepén érezzék boldogan a társadalmi gondoskodás és szeretet melegét. Csak egy darab fát adjon mindenki, akinek van.

— Szakértekezlet a faellátás ügyében. Dr. Foghtú Miklós, a faellátás miniszteri biztosa az elmúlt héten a földművelésügyi minisztériumba értekezletre hívta meg az Erdélyben és Kárpátalján fakitermeléssel foglalkozó vállalatokat, továbbá a fuvarozók érdekképviseletének megbízottait. A szakértekezleten az érdekelt termelőkön és nagykereskedőkön kívül jelen voltak a MATEOSz és a MÁVAUT képviselői, valamint a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter kiküldötte és a huszti kincstári erdőfelügyelő. Az előadottakból kiderült, hogy a termelők mindent elkövettek a tűzifaellátásának biztosítása érdekében. A nehézségeket csak az okozza, hogy a távoli vasútállomásra a fuvarköltség már magában is többet tesz ki, mint a felszámítható ár. A MATEOSz-nak az értekezleten megjelent képviselője a felszámítások után közölte, hogy a szövetkezet a fuvardíjakat km-ként 8 fillérrel csökkenti. A szakértekezlet résztvevői a miniszteri biztos intézkedéseit sürgették a fuvardíjak megfelelő csökkentés érdekében.

Szarvas és Vidéke

hirdetéseik mindig eredményesek

Rendelet az elemi károkkal sújtott mezőgazdasági ingatlanok hasznbérének mérsékléséről

Az 1941—42. gazdasági évben is felléptek az ország egyes részein olyan nagymértékben a vízkárok, hogy az elmúlt években kiadott rendelkezésekhez hasonlóan a kormány szükségessé találta ezekben is a hasznbér-mérséklési eljárást rendeleti úton szabályozni.

A múlt évben kiadott 7.270/1940. M. E. számú rendelet a hasznbér-mérséklés tekintetében kielégítőnek bizonyult. A kormány a Budapesti Közlöny csütörtökön megjelent számában közzétett 7.030/1942. M. E. számú rendeletével a múlt évi rendeletnek a hatályát terjeszti ki az 1941—42. gazdasági évben elemi károk által sújtott mezőgazdasági ingatlanok hasznbérének fizetésére nézve.

A hatályban tartott rendelkezések szerint automatikus hasznbér-mérséklést vehet igénybe az a hasznbérlet, akinek a bérletében lévő ingatlanok földadóját vízkárok miatt legalább felerészben törölték, ha a szerződés hat évet meg nem halad, négy évnél kevesebb bérleti idő van hátra és az ingatlan 100 kat. holdnál kisebb. A hasznbér-mérséklés mértéke 50 százalékos földadótörletnél 25 százalékos földadótörletnél 50 százalékos földadótörletnél 75 százalékos földadótörletnél 75 százalékos. A

rendelet a továbbiakban intézkedik arról, hogy kik és miként vehetnek igénybe hasznbérletet, valamint arra nézve, hogy azok a hasznbérlet, akik az automatikus hasznbér-mérséklésnél magasabb mérséklésre tartanak igényt, vagy azt nem vehetik igénybe, továbbá, akik vízkárokon kívül más elemi kár címén akarnak bér-mérséklést elérni, a mezőgazdasági kamaránál alakított egyeztető bizottságok eljárást vehetik igénybe és pert csak az ilyen eljárás eredménytelensége után lehet folytatni. A kamarai egyeztető eljárás igénybevitelére tehát mindenféle elemi kár címén igényelt hasznbér-mérséklésre lehetőség van.

Tartalmaz még a rendelet eljárási rendelkezéseket, amelyek tekintetében a múlt évi rendeletben foglaltakkal szemben az az eltérő rendelkezés áll fenn, hogy az egyességi eljárást az 1943. évi január 31. napjáig lehet folytatni.

A megjelent rendelet alapján a földművelésügyi, vallás- és közoktatásügyi, a pénzügy- és a belügyminiszter külön-külön fognak még rendeletet kibocsátani arra nézve, hogy a felügyeletük, illetőleg a kezelésük alatt lévő ingatlanokon alapított hasznbérletek bér-mérséklése tekintetében mi az eljárás.

Hirdetmény

Felhívja az előjáróság, mindazon termelőket, kik kukorica beszállításra lettek kötelezve, hogy a gabonapajukon beszállításra előírt kukoricát legkésőbb f. évi december hó 31-ig valamilyen Hombár bizományosnak feltétlenül adják el, mert mindazok ellen, kik beszállításuk kötelezettségüknek ezen határideig nem tesznek eleget, a kihágási eljárás folyamatba lesz téve, mely a szigorú büntetésen kívül a termény elszámoltatásánál a tengernek csendőri karhatalommal való igénybe vételével is jár.

Szarvason, 1942. évi december 22-én.

ELŐJÁRÓSÁG.

Hirdetmény

Közhírré teszi az előjáróság a lakosságnak, hogy az 1943. évi január hó 1-től érvényes liszt és kenyérgyűjtemény a lakosság részére technikai okokból nem lesznek kikészíthetőek.

Felhívja az előjáróság a lakosságot, hogy a liszt és kenyérgyűjtemény átvétele végett az egyes kerületekben lakók az alább megjelölt napokon a közellátási hivatalban jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával a személyazonosság igazolásul vásárlási könyv behozandó.

A liszt és kenyérgyűjtemény kiosztási sorrendje.

B. I. kerületben lakók december hó 28-án, hétfőn, B. II. kerületben és a tanyai kerületekben lakók december hó 29-én, kedden, B. III. kerületben lakók december 30-án, szerdán és B. IV. kerületben lakók december hó 31-én csütörtökön vehetik át a liszt és kenyérgyűjteményeket. A kiosztás ideje alatt a közellátási hivatal illetékes osztálya délután is tart hivatalos órát a felek részére.

Szarvas, 1942. évi december hó 23-án.

ELŐJÁRÓSÁG.

Koszorú, virágcsokor
megrendelhető a KREBS kertészetben. Telefon: 117

APRÓHIRDETÉSEK

IV. ker. 57 számú ház eladó. 397

Eladó ház IV. ker. 545 szám. 394

Lakást keresek január 1-ére 2—3 esetleg 4 szobát, lehetőleg fürdőszobával. Cím a kiadóban. 393

Eladó kézimunka-előnyomda András Máriánál II. ker. 295. ház alatt.

I. ker. Tessedik-utca 260. számú ház eladó. Érdeklődni lehet a déli órákban a helyszínen. (Csatol-iskola közelében.)

Gépirásban és gyorstrásban jártas leányt azonnali belépésre jó fizetéssel felvesz Bárány vaskereskedés. II. évf. keresk. szakt. növendék is pályázhat, a vizsgáig félnapos elfoglaltsággal. 412

Jóállapotban lévő magányos, antik díofurnros ágy, ruganyos betéttel 150 P-ért eladó. Megtekinthető II. kerület 48. szám alatt. 413

2 darab üzleti pult márványlappal eladó. Érdeklődni a Kiszádkörben.

Mindennemű fuvarozást vállal Gyurcsán István fuvaros, IV. kerület 339. alatt, vagy pedig a Piac téren a Turulvendéglőben. 405

Elsőrendű tenyészetből származó 2 darab 6 hónapos berkshire tenyészkán eladó Koltay tanárnál, Csabacsőd, Szoszjár-tanya. 409

Telepesrádót vennék. Cím a kiadó-hivatalban. 411

Elvesztett nagycsaládú szegény tanyás ember egy 10 m-es polkócot f. hó 10-én a Szarvas-szentesi kövesúton. A megtaláló vigye a rendőrségre, ahol illő jutalmat kap. 408

Egyensúlymérleget most vásároljon! Elsőrendű minőségű, nagy választék! Mérlegűgyök kaphatók. Csacsemőmérleg kölcsönzés. Buk Adolf Fial cégénél — Tessedik Sámuel tér. 407

Fonóasszonyoknak munkát ad Placskó Boriska IV. ker. 189. 415

NYOMATOTT MÜLLER KÁROLY KÖNYVTÖMBÁJÁBAN, SZARVAS

Eladó földek:

- 4 hold lucernával bevetett endrői kövesút mellett;
- 132 katasztrális hold részben szántó, részben legelő tanyával Ecseren; szentesi kövesút mellett;
- 30 katasztrális hold jókarban lévő épületekkel Disznóhalmon;
- 58 hold szántó a mezőtúri határban;
- 34 1/2 katasztrális hold szántóföld és 17 hold kaszáló Külső Ecseren;
- 20 hold hereföldnek alkalmas szántó Décsen;
- 14 hold szántó a Décsi laponon;
- 8 hold szántó a Tóniszálláson;
- 6 és fél hold Kákán kanális közelében;
- 2—3 kishold prima szántó a VII. külkerület 472. sz. tanya mellett, csabai kövesúthoz közel;
- 2400 négyszögöl területű I. osztályú szántó a Magyincez-dűlőben;
- Körösparti nyaraló erdő kőépülettel;
- 600 négyszögöl dinnyeföld cigányéri szőlőkben;
- 241 négyszögöl dinnyeföld Nyúlzugban;
- 4 járás közös legelő Tóniszálláson;

Eladó házak:

- Kondoroson plactér mellett lakóház teljesen felszerelt sütődével;
- Békésszentandrás szőnyeggyár közelében cserepes lakóház.
- Szarvason:
- I. ker. 184. sz. sarokház, melléképületekkel;
- I. 432. sz. cseréppel fedett beltelkes lakóház, melléképületekkel;
- Elsőrangú helyen egynegyed házzal;
- 170 négysz. tűres telek sarok mellett;
- I. ker. 391 számú ház 400 négyszögöllel továbbá ugyanott 400 négyszögöl tűres sarok telek;

Bővebb felvilágosítást nyújt a Szarvasi Hitelszövetkezet

mint az O. K. H. tagja pénzügyintézet, ahol ingatlanok adásvételének közvetítésével is foglalkoznak. Ugyanezen pénzügyintézet képviseli a Gazdák Biztosító Szövetkezetét; folyóssít termelés és beruházás céljait előmozdító 4 1/2 % os kamatozású kötvénykölcsönöket és kamatmentes lőkölcsönöket. 321